

OV-Chipkaart

Vooruitgang of Ramp?

Vrouw van 87 mag buslijn niet in

Verkleumd en met twee bossen bloemen in de hand werd de 87-jarige Elisabeth Banga-De Haan door de buschauffeur geweigerd. Ze had gelezen dat de strippenkaart nog geldig was op bus 40 richting Rotterdam, maar mocht zonder OV-chipkaart niet mee.

Enkele weken geleden berichtte de Christen Unie nog 'blij te zijn met het gedogen van de strippenkaart' op de bewuste RET-lijn. [...]. Een woordvoerder van de RET ontkent nu dat de strippenkaart gedoogd wordt. Dat was nooit het geval. Je kunt nog wel de HTM-dagkaart gebruiken of in de bus voor € 2,50 een kaartje kopen.

Banga-De Haan gaat toch maar een chipkaart aanschaffen. Hopelijk vergeet ik straks niet uit te chippen. Mijn dochter wil niet dat ik de kaart buiten ga opladen. Ze is bang dat iemand achter me gaat staan en me berooft.

Het bovenstaande voorbeeld laat zien dat de invoering van de chipkaart tot vreemde en klantvriendelijke situaties leidt. Daarom vind ik het begrijpelijk dat er mensen zijn wiens haren omhoog gaan staan bij het horen van de woorden "openbaar vervoerchipkaart" (de OV-chipkaart). Dan heb ik het niet alleen over de ouderen, studenten en forenzen. De ramp "OV-chipkaart" raakt ons allen. Of men het nu leuk vindt of niet, de OV-chipkaart is het nieuwe betaalmiddel in het openbaar vervoer. Had voorheen de reiziger voor het reizen met de bus, tram en metro een strippenkaart nodig en voor de trein een treinkaartje. Nu is het mogelijk om met één betaalmiddel te reizen in de trein, bus, tram of metro, namelijk de OV-chipkaart.

De OV-chipkaart is als betaalmiddel in het openbaar vervoer stapsgewijs in Nederland ingevoerd. Rotterdam was de eerste stad waar de OV-chipkaart werd ingevoerd. Nu kan de OV-chipkaart in het hele land gebruikt worden als betaalmiddel in het openbaar vervoer.

Allereerst begin ik met de voordelen van de OV-chipkaart.

Opkomst van de OV-chipkaart en de voordelen van dit unieke betaalmiddel

Tegenwoordig hoeft een reiziger niet meer met een jaszak of tas vol strippen¹, trein- en kortingskaarten of abonnementspassen rond te lopen. Een reiziger kan nu met één kaart reizen en hoeft geen apart kaartje te kopen voor de tram, bus, metro en trein. Dit is een groot voordeel en ook de gedachte achter de invoering van de OV-chipkaart. Het tweede voordeel van de OV-chipkaart is dat de reiziger niet meer hoeft te bedenken hoeveel strippen hij/zij moet afstempelen. De apparatuur voor de OV-chipkaart berekent automatisch de reiskosten. Het derde voordeel is dat er vanaf nu per kilometer wordt gereisd in plaats van per zone. Bij een tijdelijke omleiding betaalt de reiziger alleen voor de normale route. Het laatste, maar niet het minste voordeel is dat zwartrijders het moeilijker krijgen, omdat er op alle metrohaltes toegangspoortjes komen. Een reiziger kan daar nu alleen

---

¹

doorheen met een OV-chipkaart met een geldig reisproduct of saldo (een geldbedrag in euro's). Al deze voordelen zijn mooi, maar gelden ze ook voor de ouderen in Nederland?

OV-chipkaart en ouderen

Het is algemeen bekend dat ouderen moeite hebben met nieuwe technische ontwikkelingen, omdat zij vaak op de "automatische piloot" leven. De OV-chipkaart is een van de zaken die in de categorie nieuwe technische ontwikkelingen thuishoort. Veel ouderen hebben problemen met de aanschaf, het gebruik en het opladen van deze kaart. Het voorbeeld aan het begin van deze column laat zien dat ouderen soms in moeilijke situaties terechtkomen met de OV-chipkaart. De overgang naar de OV-chipkaart raakt niet alleen de ouderen; ook studenten hebben het zwaar te verduren door de invoering van de OV-chipkaart.

Oude OV-jaarkaart versus nieuwe OV-chipkaart

Sinds de invoering van de OV-chipkaart kunnen een aantal studenten de hele week gratis reizen. Normaal gesproken kiest een student voor de week- of weekendkaart, maar door een probleem in het systeem, worden zowel de week- als weekendkaarten in de OV-chipkaart opgeladen.

Maar ook voor studenten zijn het moeilijke tijden. Tot 16 maart 2010 kunnen studenten met de OV-kaart van 2009 reizen. Ruim 400.000 van de 650.000 studenten hebben hun OV-chipkaart echter nog niet geactiveerd². Het gaat hier om het opladen van de week- of weekendkaart op de OV-chipkaart. Op alle stations zijn de apparaten regelmatig defect en zijn er voor studenten lange wachtrijen. Hierdoor is het een groot aantal studenten nog niet gelukt om hun OV-chipkaart te activeren.

Hackers en de onveiligheid van de OV-chipkaart

Naast defecte apparatuur en lange wachtrijen blijkt de OV-chipkaart ook onveilig te zijn. Hackers hebben de OV-chipkaart toen deze nog niet eens landelijk was ingevoerd immers al gehackt. Door het hacken van de OV-chipkaart is het mogelijk om gratis te reizen en de eigenaar van de kaart te achterhalen. Dus privacygevoelige informatie van de reizigers komt op straat te liggen. De onveiligheid van de OV-chipkaart is waarschijnlijk niet eens het grootste nadeel. Vaststaat dat het reizen met de OV-chipkaart duurder is in vergelijking met de oude betaalmiddelen.

Reizen met OV is duurder geworden

Betaalde de reiziger voorheen per zone; tegenwoordig betaalt de reiziger per kilometer. In januari 2010 verliep de geldigheid van de eerste chipkaarten, die vijf jaar geleden in Rotterdam zijn uitgegeven. Een nieuwe kaart kost € 7,50 en om het saldo van de oude OV-chipkaart te kunnen overschrijven, wordt € 2,50 administratiekosten in rekening gebracht.

Uit onderzoek blijkt, dat het reizen met de OV-chipkaart duurder wordt. In Amsterdam wordt het reizen hierdoor 5 procent duurder; in Arnhem is het bijna 22 procent.

Niet alleen het reizen is duurder geworden; de reiziger staat regelmatig ook voor een defecte oplaadterminal op stations.

Defecte apparatuur op stations

De oplaadterminals voor de OV-chipkaart, die uitsluitend op stations en niet bij tram-, bus- en metrohaltes staan, zijn vaak defect of werken niet goed. Door het tekort en de defecte of slecht werkende oplaadterminals ontstaan er lange wachtrijen. Meer oplaadterminals ook bij tram-, bus- en metrohaltes zou het opladen van de OV-chipkaart kunnen vergemakkelijken. Er is ook geen gebruiksaanwijzing voor deze terminals. De reiziger laadt zijn OV-chipkaart op door het gebruiken van een oplaadterminal.

Nederland is niet het enige land in de wereld dat problemen heeft met de OV-chipkaart.

OV-chipkaart in het buitenland

In de stad Sydney (Australië) is men al bijna tien jaar bezig om de OV-chipkaart te laten werken. Kort geleden heeft de minister van Transport, John Watkins, de invoering van de OV-chipkaart in Sydney teruggedraaid en reizen reizigers weer met de oude betaalmiddelen. Het door Endicott Research Group (ERG) gemaakte systeem van de OV-chipkaart is ook in Rome ingevoerd. Echter, in Rome werkt de OV-chipkaart sinds de invoering goed en er zijn geen problemen geconstateerd.

Wellicht is het niet slagen van de invoering van de OV-chipkaart in Sydney een gevolg van het feit dat er in Sydney wel 70 soorten kaarten worden gebruikt voor het reizen met het openbaar vervoer. Mogelijk is de reductie tot één betaalmiddel dan te hoog gegrepen is.

Hoewel de OV-chipkaart een aantal voordelen heeft, wegen de nadelen naar mijn mening in dit geval toch zwaarder. Innovatie en vooruitgang zijn prachtig en dat moet ook doorgaan. Dit moet echter niet ten koste gaan van de kwaliteit en de gebruiksvriendelijkheid van de OV-chipkaart.

Daarom vind ik dat de OV-chipkaart in dit stadium niet had mogen worden ingevoerd. Ik denk dat de kaart langer getest had moeten worden in pilotstad Rotterdam.

*Khalid Mohamed
@ Dalmar 2010
Mohamedkhalid4@gmail.com*